

WESEPE LAAT JE NIET LOS (12)

“Zalig Kerst en gelukkig nieuwjaar” (1, de voorbereidingen)

Eén van de dingen die ik uniek vond en sinds mijn pensionering danig mis is de voorbereiding van diensten voor de kerkelijke hoogtijdagen, zoals Pasen – en nu dus Kerst. Een creatief groeiproces met een gevoel en in een sfeer die ik eigenlijk iedereen zou willen toewensen. Wát een voorrecht om samen met gemeenteleden toe te werken en toe te leven naar het: “Verrassende van eeuwenoude Woorden” waar toch steeds weer naar uitgezien wordt!

Naar mijn gevoel uniek voor Wesepe is de allereerste voorbereiding samen met een aantal kloosterlingen van Sion. Het was inmiddels sinds de jaren '60 (oecumene) een traditie geworden dat een deel van hen in een avondgebed gregoriaanse liederen uit hele grote gezangenboeken zouden zingen.

In november dus togen een ouderling en ik dan naar een stijlvolle maar wel heel sobere gastenkamer, alwaar wij ontvangen werden door de toenmalige abt, soms ook met prior Desiderius en natuurlijk ook met pater Augustinus, de cantor-organist van de gemeenschap.

Wij stelden dan een thema voor en zochten een Bijbelgedeelte en liederen daarbij. En vooral bij dat laatste boorden wij een zeer overvloedige bron aan bij de overigens zwijgzame pater – zangmeester. Hij kwam bij die gelegenheid met zóveel suggesties en zong die dan ook gedeeltelijk voor. Om toch de lijn van het gesprek over de liturgie vast te houden moesten de abt of de prior met broederlijke liefde en met herhaalde pogingen trachten hem tot enige kalmte te bewegen. Vervolgens spraken we dan een datum af in adventstijd en de belofte, dat wij op tijd met enkele auto's voor de kloosterpoort zouden wachten om hen op te halen en natuurlijk later weer terug te brengen.

Maar wat leerde de praktijk?

Zoals afgesproken waren we dan met 2 of 3 auto's op tijd aanwezig. Maar wie schetst dan toch onze verbazing dat het aspect van het georganiseerde vervoer grotendeels in duigen viel. Regelmatig ging de deur open en daar zag je dan de ene en dan een volgende geestelijke met flapperend habijt hetzij op de fiets, hetzij op een brommer in het donker langs ons heen scheuren. En als laatste pater Willem, de hofchauffeur met een auto als eigendom van het klooster, met waarschijnlijk het grote gemeenschappelijke gregoriaanse liedboek daarin vervoerend.

En tóch kwam iedereen op tijd aan! En wat een prachtig sfeervol geheel vormden zij in hun witte pijen, gezamenlijk zingend in een inmiddels sfeervol aangeklede kerk. En tot slot ging vrijwel iedereen mee naar de pastorie voor lekkere koffie en een lekkere sigaar! Zij beleefden het als een echt en gezellig uitje en wij hadden genoten van een indrukwekkende dienst.

Wat er tijdens die adventsperiode óók wezenlijk bij hoorde was een kerstwijding voor de bejaardensoos, die steevast gehouden werd in het toenmalige zalencentrum Dieperink. Een bijeenkomst die uiterst goed verzorgd werd door het bestuur, in samenwerking met Gerrit, Rikie en hun assistenten.

Tevreden mensen zaten (ik spreek over de jaren 1983-1990) genoeglijk aan lange tafels. En ook dáár waren enkele kloosterlingen bij aanwezig. Eén van hen las een stukje uit de gebruikelijke kerstverhalen en ik verzorgde een kleine meditatie met zo nu en dan een advents- of kerstlied er tussendoor. In de pauze werd wat geconsumeerd waarbij de meegebrachte heerlijke koeken uit de eigen keuken van het klooster niet konden ontbreken.

Vervolgens werd het licht wat gedempt, waarna mevrouw Dijk (de predikantsweduwe) een mooi kerstverhaal voordroeg. En met een kleine attentie ging ieder voldaan door het donker terug naar huis.

Met welke ogen leest u nu deze regels?

Is het wat kerst – zoetsappig, is het wat ál te nostalgisch, iets niet meer van deze tijd? Hoe veelvuldig hoor je niet in onze huidige maatschappij noodkreten over doorgeschoten individualisme en toenemende eenzaamheid onder ouderen, ja, zelfs onder jongeren! En welke pogingen worden er vandaag de dag niet gedaan mensen toch weer tot elkaar te brengen? Nou, hoe kostbaar zijn dan niet deze advents- en kerstherinneringen! Noem het – zoals de wereldvermaarde joodse filosoof Levinas het uitdrukt – “het kleine goede”.

En dáárvan wil ik graag nog even gewag maken van een persoonlijk stukje adventsvreugde. Steeds weer een uniek moment, als je zomaar op een decembermiddag een trekker via de oprijlaan de (oude) pastorie hoorde naderen. Een paar kerkenraadsleden hadden uit een bos een grote kerstboom gehakt voor de kerk, maar daarnaast en en passant ook één voor de kosterij en één voor de pastorie, zonder kouwe drukte. Zo ging dat gewoon! Het gaat mij niet om het “hebben” maar om de vanzelfsprekende inclusiviteit ook door dit kostbare “kleine goede”.

Wat een voorrecht om bij de voorbereidingen naar Kerst getuige te mogen zijn van de samenwerking van vele mensen, die allemaal op hun eigen manier met zorg en toch ook heel vanzelfsprekend hun taken uitvoerden. Het geheel heeft iets “ZALIGS!”

De volgende keer: “Zalig Kerst en gelukkig nieuwjaar” (2)

Ds. DvD

WESEPE LAAT JE NIET LOS (13)

“De drie wijzen uit Wesepe” (1)

Na 2 artikeltjes rond kerst schoot mij te binnen dat ik voor mijn gevoel in de loop van de tijd 3 wijze mensen had ontmoet, die me nog steeds helder voor de geest staan.

Zo bracht het bejaardenbezoek mij bij iemand (waarvan ik trouwens de naam wel kwijt ben) op een boerderij zo tegen Schalkhaar aan. Daar leefde een driemanschap: een oude vader en 2 zoons in een voor mij niet onbekende mannenhuishouding van “’t stek niet zo nauw”.

Deze boer – in ruste – was een gezellige prater met humor en glinsterende oogjes, die veel te vertellen had waarbij bleek dat hij op zijn minst 2 kwaliteiten had. Zo vertelde hij o.a. dat hij vroeger naar de landbouwwinterschool ging en als de betreffende leraar om welke reden dan ook afwezig was nam hijzelf voor de klas de onderwijstaak over, zeker op het gebied van kunstmest.

Daarnaast had hij heel Wesepe’s en Averlo’s landschap in zijn hoofd. Sterker nog, hij wist precies de oppervlakte van het parkje voor de toenmalige pastorie als ook de rest van de tuin, inclusief de bomen en overige beplanting, hetgeen klopte als een bus!

Wát een heldere geest, en wát een scherp waarnemingsvermogen en wat een sterk geheugen! En dan denk je bij jezelf: wat als zo’n man de kans had gekregen om verder te kunnen studeren. Was hij wijs of alleen maar clever? Nee – de humor en de zelfrelativering en de tevredenheid met het leven maakten hem wijs!

De 2e wijze was de ca 90-jarige H.J. Jalink. Hij was voor mij als het ware indrukwekkend om zijn waardige zwijgzaamheid. Ik kende hem eigenlijk alleen verblijvend in de “mooie” kamer (zoals dat vroeger genoemd werd?), gezeten in een gemakkelijke stoel. Ik geloof dat hij een veelvoud aan gedachten in zijn hoofd had, meer dan woorden uit zijn mond.

Volgens mij las hij veel en dacht hij over veel na. En door zijn sympathieke en wijze blik in zijn ogen en uit welwillendheid om te reageren op het zogenaamde pastoraal – belangstellend gesprekje mijnerzijds voelde ik mijzelf vaak behoorlijk onnozel.

Prachtig, zo’n onverstoorbaar wijs mens!

En de 3e was Bats (Bertus) Frederiks aan de Koedijk. Als 80-jarige had hij een vorm van kanker, maar eigenlijk boeide hem dat nauwelijks. Wel vertelde hij in alle kalmte over zijn leven dat achter hem lag en zijn vroegste jeugdherinneringen waren van dien aard dat mij regelmatig de tranen in de ogen sprongen. Niet dat hij zo’n “ongelukkige” jeugd had, maar tóch hoe hij zijn weggetje door het leven zocht, zó mild en zó puur in zijn oprechte openheid. Het was voor mij een les over hoe het in het leven ook kan gaan.

En na menig gesprek drong zich bij mij de vraag op: “wie was er nou eigenlijk de pastor en wie was er gemeentelid?”

Drie bescheiden mensen die elk op zijn manier iets van wijze leermeesters waren die onvergetelijk blijven. Maar vooral het contact met de 3e is voor mijn eigen theologische c.q. geloofsgedachtengang van belang geweest! Hoezo?

Nou ... in alle eerlijkheid, tot op heden, heb ik mijn politieke insteek en mijn visie op de maatschappij voortkomend uit die magistrale Bergrede niet onder stoelen of banken geschoven maar onvermoed brachten die gesprekken met Bats mij op een meer psychologisch – of zelfs een meer spiritueel spoor. De mijmeringen sproten voort uit de vraag: hoe kán het eigenlijk dat zo'n verstandhouding, beter gezegd verstaanhouding zo verbazend op eenzelfde innerlijke golflengte kan zijn zoals bij Bats die je gewoon met zijn gedachtengoed kon voeden?

Al zoekend probeerde ik een praktisch voorbeeld te bedenken (en of het klopt weet ik niet, maar het gaat even over een bedenstrand!). Stel je voor dat je van de fiets valt en je komt met je hoofd met een forse klap op de grond. Je komt in een ziekenhuis en er wordt een EEG van je hersenen gemaakt. Het apparaat meet hele kleine elektrische stroompjes. Maar ... waar stroompjes lopen is óók een soort energieveld en dat meet het EEG niet hoewel dat wel degelijk aanwezig blijkt te zijn.

En vervolgens blijkt bovendien dat men iets van die energie "uitstraalt". Toen begon ik ineens te snappen waarom je bijvoorbeeld bij die R.K.-heiligenbeelden en ook op iconen zo'n soort stralenkrans aantreft. Dat zijn symbolen van een soort "heilige uitstraling", aureool of aura's genoemd. En als je daar iets meer over leest, merk je dat iedereen een zekere uitstraling heeft – de één meer dan de ander – en ook nog variërend in kleur hetgeen o.a. afhangt van je gemoedstoestand.

Trouwens, u kunt mij geloven of niet, maar ik heb iemand in Wesepes dreven leren kennen die inderdaad aura's werkelijk kon zien! Over die gave wordt maar nauwelijks gesproken, immers mensen zijn gauw geneigd om je als het ware voor ietwat bijzonder uit te maken.

Sterker nog – we hebben allemaal een energieveld om ons heen en dat kun je voelen, want bij de één "voel" je je beter dan bij een ander. Je gaat bij de een op bezoek en je wordt als het ware "opgeladen" en bij een ander kóst zo'n bezoek energie, je vindt het onaangenaam en het vermoeit.

Stel dat deze energie zich uitstraalt en zich verplaatst in golfbewegingen van jou naar die ander en van die ander naar jou ... wat kan er dan gebeuren?

Vanuit dit stukje tastend denkwerk kom ik weer met beide benen op de Wesepse grond waar ik 7 jaar in het algemeen met veel plezier en vreugde gewoond en gewerkt heb. Stel je nu eens voor dat je die periode van 7 jaar in een tijdsbalk van 1 meter uitdrukt. Dan zou ik die in 3 afstanden willen onderscheiden. Het middenstuk van 80 cm, symboliseert dan dat voor het grootste gedeelte de contacten over en weer heel goed waren. Vervolgens blijven links en rechts van die tijdlijn 2 x 10 cm over. Dat ene uiterste gedeelte slaat dan op contacten waarin het helemaal

klikte; zonder veel woorden voelde je elkaar aan etc. Daarnaast echter heb je ook dat andere uiterste van 10 cm. Dat betreft dan de contacten die moeite kostten, adressen waar altijd iets mis kon gaan van struikelen over de drempel tot het verkeerd invullen van een doopkaart. Dat uitgedrukt in intermenselijke energieën in de vorm van golven van frequenties zie je dan het volgende. De golven van de 80 cm kwamen gewoon heel aardig met elkaar overeen. Die eerstgenoemde 10 cm, dat waren over en weer golven die met elkaar in sterke mate overeenkwamen en dús elkaar wederzijds versterkten. Bij die andere 10 cm kruisten die golven elkaar dús vlakten ze elkaar af en dat kostte energie. En vooral wat die beide uitersten betrof; het is geen verdienste noch van de een noch van de ander, het is gewoon zo en die tweede 10 niemands schuld, noch van de een noch van de ander want ook dát is nu eenmaal zo. En zo gaat dat in ieders leven en in ieders samenleven.

Kortom; communicatie tussen mensen bestaat uit veel meer dan woorden, gebaren of daden. Misschien bestaat de meeste communicatie tussen mensen wel uit energie die uit het innerlijk van het gevoelsleven voortkomt, uit dat gebied waarin je echt mens en jezelf bent! Laten we dat eens "zielenkracht" noemen.

Ik kan het niet laten om daar de volgende keer nog iets op aan te vullen, bijvoorbeeld de kracht van het gebed etc.

Waarom?

Omdat 1 van die 3 wijze Wesepenaren onvermoed mij op het spoor heeft doen komen van: wat is eigenlijk "geloven"? Wij denken slechts 5 nuchtere zintuigen te hebben maar het blijkt dat er 7 zijn en die laatste 2 maken de mens volledig tot medemens! (lijkt mij).

Ds. DvD